

تعارف

ہيں ايں لوکاں تک پہنچا دین تے ایس مقصد لئی اینجائے نوں نشر کرن، اشتہار چھاپن تے خاص طور تے سکولان، کالجاں تے تعلیمی اداریاں وچ پڑھ کے نسان دا انتظام کرن ۔ ۔

دستخط

کوفی عنان

سیکرٹری جنرل

- ہر انسان کچھ بھیدی آزادیاں تے برابر دے ایے حقوق ایہہ نال لے کے ایس دنیا وچ آوندائے جہیڑے لوہدے کولوں کوئی دی نہی کھوہ سکدا ۔ ۔
- ایہہ عالمی منشور نوں سامنے رکھ کے کررہی اے جیہڑا دنیا دے ایس یقین دی حمایت کروا اے پئی ہر انسان کچھ بھیدی حقوق، کے حیثیت، عزت تے وقار دا مالک ہوندا اے ۔ ۔
- اقوام متحدہ نے انسانی حقوق دے عالمی منشور وچ ہر شخص دے سارے حقوق بڑے سادے تے واضح طر بقیے نال بیان کرد تے تیں ۔ ۔
- ایہ سارے حقوق تہانوں وی حاصل تیں ۔ ۔
- ایہہ ایہ سارے حق پچھانو ۔ ۔ ایہناں نوں عام کرد تے صرف ایہہ لئی نہی سگوں دوجیاں لئی وی ایہناں دی حفاظت کرو ۔ ۔

انسانی حقوق دا عالمی منشور

پہلی گل

- چونکہ ہر انسان دی ذاتی عزت وقار تے ناقابل انتقال اکوجیے حقوق دا تسلیم کیتا جانا دنیا وچ آزادی، انصاف تے امن دی جیاد اے ۔ ۔
- لوکاں دی ایہ سب تون وڈی خواہش رہی اے پئی دنیا وچ ہر شخص نوں اپنی گل کہن تے ایہہ عقیدے اُتے چلن دی آزادی ہودے تے اوہ نوں کوئی محتاجی تے ڈر خوف دی نہ ہودے ۔ ۔
- چونکہ قانون اُتے عمل ورامد دے ذریعے انسانی حقوق دی حفاظت ایس واسطے بہت ضروری اے پئی انسان ظلم تے زیادتی تون تنگ آکے بغاوت کرن اُتے مجبور نہ ہو جائے
- چونکہ ساریاں قوماں دے آپس دے دوستلہ تعلقات دا ودھنا ضروری اے ۔ ۔
- توقار تے مردان عورتاں سب دے اکوجیے حقوق من لئیے نے تے وسیع آزادی دے ماحول وچ معاشرتی ترقی عام کرن تے لوکاں دے رہن سہن دا معیار اُچا کرن دا عزم کرلیا اے ۔ ۔
- چونکہ رکن ملکاں نے اقوام متحدہ نال رل کے ساری دنیا وچ انسانی حقوق تے بھیدی آزادیاں دی حفاظت کرن تے حفاظت کروان دا عہد کرلیا اے ۔ ۔
- چونکہ ایہ عہد پورا کرن دی خاطر ایہناں آزادیاں تے حقوق نوں سب دا جنگی طر حان سمجھ لینا بہت ضروری اے ۔ ۔

ایس واسطے ہن

جنرل اسمبلی انسانی حقوق دے ایس منشور

دا اعلان کر دی اے

ہکے انسانی حقوق تے آزادیاں دا احترام پیدا کرن تے سارے رکن ملکاں تے اوہناں علاقیاں وچ وی ایہناں نوں منوان دی کوشش کردا رہوے جیہڑے رکن ملکاں دے ماتحت تیں ۔ ۔

دفعہ1

نال برابر پیدا ہوندے تیں ۔ ۔ اوہ عقل سمجھ تے جنگے مندے دی پچھان تے احساس رکھدے نے ایس واسطے اوہناں نوں اک دوجے نال بھائی چارے والا سلوک کرنا چاہی دا اے ۔ ۔

دفعہ2

تیں تے اوہدے ایس حق ا تے اوہدے رنگ، نسل، زبان، مذہب، سیاسی نظریے، عقیدے، قومیت، معاشرے، امیری غریبی، خاندان تے اوہدے عورت یا مرد ہون دا کوئی فرق نہی پھندا جیال تون کوئی وکھرا سملوک نہی کیتا جائے گا بھانویں اوہدا ملک یا علاقہ آزاد اے تے بھانویں تولیتی غیر مختار یا سیاسی اختیار دے لحاظ نال کے گل دا پابند اے ۔ ۔

دفعہ3

اپنی جان آزادی تے ذات دی حفاظت دا ہر شخص نوں حق حاصل اے ۔ ۔

دفعہ4

کسے وی شخص نوں غلام یا لونڈی بنا کے نہی رکھیا جاسکدا تے غلام تے لونڈیاں خریدن یا و بچن دا کسے وی شکل وچ کوئی سودا نہی کیتا جاسکدا ۔ ۔

دفعہ5

نہ تے کوئی جسمانی اذیت دتی جاسکدی اے نہ اوہدے نال کوئی ظالمانہ تے انسانییت سوز سلوک کیتا جاسکدا اے تے نہ ہی ایس طرحاں دی کوئی بھیڑی سزا دیتی جاسکدی اے ۔ ۔

دفعہ6

ہر شخص دا ایہ حق اے پئی قانون ہر تھان لوہدی شخصیت نوں تسلیم کرے ۔ ۔

دفعہ7

رکھے بغیر ہر کسے وی حفاظت کرے گا ۔ ۔ انسانی حقوق دے ایس عالمی منشور تون ہٹ کے وکھری قسم دے کسے سلوک یا وکھرے سلوک دی ترغیب تون تحفظ دا ہر کوئی حقدار اے ۔ ۔

دفعہ8

ووں بااختیار قومی عدالتاں وچ قانون تے آئین دیاں اوہناں خلاف ورزیاں دے خلاف موثر چارہ جوئی دا حق حاصل اے جنہاں دے نتیجے وچ اوہدے انسانی حقوق مارے جانے ہون ۔ ۔

دفعہ9

کسے وی شخص نوں کسے دی من مرضی اُتے نہ تے گرفتار یا نظر بند کیتا جاسکدا اے تے نہ ہی وطن تون باہر کڈھیا جاسکدا اے ۔ ۔

دفعہ10

سطے کرن لئی یا ایہ فیصلہ کرن لئی پئی اوہدے اُتے جہیڑے جرم دا الزام اے اوہ اوہنے کیتا اے کہ نہی، کسے غیر جانبدار، آزاد تے کھلی عدالت وچ مقدمہ چلایا جائے ۔ ۔

دفعہ11

ے اُتے کسے فوجداری دا الزام اے تے اوہ نوں اودوں تک بے گناہ سمجھیا جائے جدوں تک کھلی عدالت وچ مفاہتی دا پورا موقع دین تون بعد اوہدا مجرم ناہت نہی ہو جاندا ۔ ۔

یا خطا قابل سزا جرم نہی، تے نہ ہی اوہ نوں اوس سزا تون ودھ کوئی سزا دتی جاسکدی بے جھپڑی اوس فعل یا خطا ویلے ایس قسم دا فعل یا خطا کرن والے لئی مقرر اے ۔ ۔

دفعہ12

ن عزت تے نیک نامی دل انگلی اٹھائی جاسکدی اے ۔ ۔ ہر شخص دا ایہ حق اے پئی قانون اوہ نوں ایس قسم دی دخل اندازی یا نیک نامی تے عزت دے نقصان تون محفوظ رکھے ۔ ۔

دفعہ13

ہر شخص دا ایہ حق اے پئی اوہ نوں ہر ریاست دے اندر اک تھان تون درجے تھان جان آون تے رہن سہن دی آزادی ہووے ۔ ۔

ہر شخص نوں ایہہ ملک سمیت کسے وی ملک تون چلے جان تے ایہہ ملک وچ واپس آون دا حق حاصل اے ۔ ۔

دفعہ14

کسے دے ہتھوں دکھ تکلیف تون بچن لئی ہر شخص نوں کسے درجے ملک وچ پناہ لین تے ایس پناہ تون فائدہ اٹھان دا حق حاصل اے ۔ ۔

استعمال نہی کیتا جاسکدا جہیڑیاں خالصتا کسے دے غیر سیاسی جرائم یا اوہناں حرکتاں دی وجہ تون کیتیاں جاندیاں تیں جہیڑیاں اقوام متحدہ دے اصولاں دے خلاف تیں ۔ ۔

دفعہ15

ہر شخص نوں قومیت دا حق حاصل اے ۔ ۔

کسے وی شخص نوں اوہدی قومیت نوں نہ تے ذہردستی محروم کیتا جائے گا تے نہ ہی قومیت تبدیل کرن تون روکیا جائے گا ۔ ۔

دفعہ16

ندی تون بغیر شادی کرن تے اپنا گھر وسان دا حق حاصل اے ۔ ۔ شادی کرن، شادی شدہ زندگی گزارن تے شادی توڑ دین دے معاملے وچ عورت تے مرد دونہاں دے حق برابر تیں ۔ ۔

شادی عورت تے مرد دونہاں دی پوری تے آزادانہ مرضی نال ہی ہو سکدی اے ۔ ۔

کنبہ معاشرے دا اک قدرتی گروپ تے بھیدی اکائی اے تے اوہ نوں ایہ حق حاصل اے پئی معاشرہ تے مملکت اوہدی حفاظت کرن ۔ ۔

دفعہ:17

- ہر شخص نوں کسے نال سانجھ یا کسے سانجھ توں بغیر جائیداد رکھن دا حق حاصل اے ۔
- کسے کولوں لوہدی جائیداد کھوہی نہی جا سکدی ۔

دفعہ:18

- تے اکلیاں یا دوجیاں نال رل کے اپنے عقیدے یا مذہب دی تبلیغ کرن، اوہدے اُتے عمل کرن، اوہدے مطابق عبادت کرن تے اپنے مذہبی فرائض ادا کرن دی آزادی وی شامل اے ۔

دفعہ:19

- ۔ ۔ ایس حق وچ ایہ وی شامل اے پئی اوہ اپنے خیالات، نظریات تے علم کسے وی وسیلے نال ملک دیاں سرحدان توں باہر وی پہنچا سکدا اے تے باہروں منگوا وی سکدا اے ۔

دفعہ:20

- ہر شخص نوں ہر امن طور تے دوجیاں نال رل مل کے بیٹھن تے انجمنان بنان دی آزادی دا حق حاصل اے ۔
- کسے شخص نوں کسے انجمن وچ شامل ہون اُتے مجبور نہی کیتا جا سکدا ۔

دفعہ:21

- آزادی نال جنے ہوئے نمائندیاں دے ذریعے یا کسے ذریعے توں بغیر اپنے ملک دی حکومت وچ حصہ لین دا ہر شخص نوں حق حاصل اے ۔
- اپنے ملک وچ سرکاری ملازمت تک برابر دی رسائی ہر شخص دا حق اے ۔
- ر دے رہن گے ۔ ۔ ایہ انتخابات مساوی رائے دہندگی دے ذریعے ہون گے ۔ ۔ را خفیہ ووٹ دے ذریعے یا آزادی نال را دین دے ایہ یوجے کسی دوجے طریقے نال دتی جائے گی ۔

دفعہ:22

- بق قومی کوشش تے بین الاقوامی تعاون نال اوہ اقتصادی، معاشرتی تے ثقافتی حقوق وی حاصل کر لوے جہیزے اوہدی عزت تے شخصیت دے آزادی نال ودھن پھلن لئی ضروری نیں ۔

دفعہ:23

- ہر شخص نوں کوئی کم کاج تے روزگار دا ذریعہ آزادی نال چکن، کم کاج دیاں مناسب تے معقول شرطان تے بے روزگاری توں تحفظ دا حق حاصل اے ۔
- ہر کسے نوں اکو جئے کم دے اکو جئے معاوضے دا حق حاصل اے تے ایس سلسلے وچ کسے نال کوئی فرق نہی رکھیا جائے گا ۔
- اے جھیزا اوہدے اپنے تے اوہدے بال بچیاں دے باعزت گزارے لئی کافی ہووے ۔ ۔ تے جدھے وچ، ضروری ہودے تے، معاشرتی تحفظ دے دوجے ذریعیاں نال وادھا وی کیتا جا سکے ۔
- اپنے فائدے لئی ہر شخص نوں تجارتی انجمنان بنان تے اوہ ناں وچ شامل ہون دا حق حاصل اے ۔

دفعہ:24

- ہر شخص نوں آرام تے ویلے وقت دا حق حاصل اے جدھے وچ اوہدے کم دے وقت دی حد دا مقرر کیتا جانا تے وقتافوقتا تنخواہ وے نال چھٹیاں دی شامل نیں ۔

دفعہ:25

- اے تے سہولتیاں توں دکھ بے روزگاری، بیماری، معذوری، رنڈاپے، بڑھاپے تے ایسے حالات وچ روزگار چھٹ جان دے خلاف تحفظ دا حق وی شامل اے جنہاں اُتے اوہدا کوئی وس نہی۔ ۔
- ان دی خاص طور تے ویکھ بھال تے مدد کیتی جاتے ۔ ۔ ایہ حق سماج دے ہر بچے نوں حاصل اے بھانویں اوہ شادی نکاح دے نتیجے وچ پیدا ہويا اے تے بھانویں ایہدے بغیر ۔

دفعہ:26

- تے جیادی تعلیم لازمی اے ۔ ۔ فنی تے پیشہ ورلہ تعلیم دا عام انتظام ضروری اے تے ہر کسے نوں اپنی اہلیت دے مطابق اعلیٰ تعلیم حاصل کرن دا برابر دا حق حاصل اے ۔
- ہباں دے لوکاں وچ آپس دا سلوک اتفاق پیدا کرے، اک دوجے نوں برواشت کرن دا جذبہ تے دوستی ودھائے تے اقوام متحدہ دا امن قائم رکھن دا مقصد پورا کرن وچ مدد دیوے ۔
- ایہ فیصلہ کرنا ماپیاں دا حق اے پئی اوہ ناں دے بچیاں نوں کس قسم دی تعلیم دتی جائے ۔

دفعہ:27

- ہر شخص قوم دی ثقافتی دندگی وچ آزادی نال حصہ لین، فنون تے ادبیات توں فائدہ اٹھان تے سائنس دی ترقی تے اوہدے فائندیاں وچ حصہ دار جن دا حق حاصل اے ۔
- ہر شخص نوں حق حاصل اے کہ اوہدی کسے سائنس، علمی یا ادلی تصنیف دے نتیجے وچ جھیزے اخلاقی تے مادی فائدے اوہ نوں حاصل ہوندے تے اوہ محفوظ رہن ۔

دفعہ:28

[Missing]

دفعہ:29

[Missing]

دفعہ:30

- روہ یا شخص نوں کسے ایے کم وچ شریک ہون یا کوئی ایسا کم کرن دا حق مل جائے جدھے نتیجے وچ ایس منشور وچ بیان کیتے گئے انسانی حقوق تے آزادیاں نوں نقصان پہنچے ۔